

කෘමිනාශක භාවිතය අවම කිරීම සඳහා භාවිත කළ හැකි
සාම්ප්‍රදායික තාක්ෂණය

ආචාර්ය ගාමිණී රණසිංහ¹

Abstract

The increasing of the use of insecticide in Sri Lanka has created difficult national issue at the moment. Although, the government introduced new law and regulation to reduce insecticide but still the problem is the place where it was born. Kidney patients are increasing from the North Central Province to the other areas of the island as the main result of use of insecticide. This paper is concerning how can be reduced the use of insecticide and practice to traditional, eco-friendly and law cost methods to avoid insects from the farms. The following methods are still using in the famers of rural area for the above purpose.

Key words: Insects, Traditional faming, Traps

¹ ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාර්ය, ඉතිහාස හා පුරාවිද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය.

හැඳින්වීම

කෘමිනාශක භාවිතය හේතුවෙන් උද්ගතව ඇති සෞඛ්‍ය ගැටළු රාශියක් මේවන විට දූවෙන ප්‍රශ්න බවට පරිවර්තනය වෙමින් පවතී. කෘමිකාර්මික රටක් ලෙස ඉතා දීර්ඝ කෘමි ඉතිහාසයකට උරුමකම් කියන ශ්‍රී ලංකාවේ නූතන කෘමි භාවිතයේ ගැටළු පැන නැගී තිබේ. පසුගිය දශක දෙකක කාලය තුළ ඉතාම සීඝ්‍ර ලෙස කෘමිනාශක භාවිතය කර ඇති අතර එහි අතුරු ප්‍රතිඵල මේවන විට ඉහළට මතු වෙමින් පවතී. විශේෂයෙන් වියළි කළාපය පුරා පැතිර යමින් පවතින වකුගඩු නරක්වීමේ රෝගය එයින් එක් ප්‍රධාන ප්‍රතිඵලයක් ලෙසට හඳුන්වාදිය හැකි ය. අදින ජන කණ්ඩායමක් ලෙස හේන් කුඹුරු වගා කරමින් රටට බත සපයන ලද නුවරකලාවිය ජනතාව මේවන විට හිය තුරුළු කරමින් මාසයේ දින ගණනක් වකුගඩු සායනවල නිරත වීමට සිදුව ඇති තත්ත්වය සියුම්ව විමසා බැලිය යුතු ය.

නුවරකලාවිය ගොවියන්ගේ මැසිවිල්ල වන්නේ සිය වගාවන් සඳහා කෘමිනාශක යෙද වීමෙන් තොරව අස්වැන්න ලබා ගැනීමට හැකියාවක් නො මැති බවයි. එසේ හෙයින් කෘමිනාශක පමණ ඉක්මවා උවත් යෙදීමට ඔවුන් පෙළඹී සිටී. අනෙක් අතට ඉහත ප්‍රදේශයේ කෘමිරශායන නිවැරදිව යෙදිය යුතු ආකාරය සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් දෙනුයේ අලෙවිකරුවන් විසින් වීම ගැටළුව තවත් උග්‍ර වීමට හේතු වී තිබේ. තමාට ඉහළ ලාභයක් අත්වන්නේ නම් සිදුවිය හැකි හානිය පිළිබඳ ඔවුන්ගේ අවදානය අවම මට්ටමක පවතී. කෘමිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු තවමත් ග්‍රාමීය ගොවියා වෙත විස්වාශයෙන් සමීප වීමට අපොහොසත්ව ඇත. ඉහත තත්වය කෙසේ උවත් වකුගඩු හා වෙනත් අතුරු රෝග රැසකට හේතුව කෘමිනාශක අධිකලෙස භාවිතය බව දන්නා නමුත් විනාශය දැක දැකම තව දුරටත් එහිම ඇලී ගැලී සිටීම පුළුම සහගත ය. තම පුද්ගලික ආර්ථිකයේ වැඩි කොටසක් මෙන්ම රාජ්‍ය ආදායමේ සැලකිය යුතු කොටසක් ඖෂධ හා යන්ත්‍රෝපකරණ සඳහා වැය කිරීමට සිදුව ඇති ප්‍රධාන හේතුව කෘමිරශායන බව පසක්ව තිබේ.

හෝග වගාවේ විවිධ වූ පණුවන්, සලබයන්, මැස්සන් ඇතුළු වෙනත් කෘමීන් මර්ධනය පිණිස කෘමිනාශක භාවිත කිරීමේ දී අදාළ ඉලක්ක ගත සතුන් පමණක් නො ව සමස්ථයම විනාශ වී යන්නේ ය. වගාවට හිතකර සතුන් ද මෙලෙස මිය යාමෙන් ස්වභාවධර්මයේ උපකාර ගොවියා වෙත ලගාවීම නැවතී යන්නේ ය. උදාහරණ ලෙස මහත් මෙහෙයක් සිදු කළ මී මැස්සන් විශාල වශයෙන් කෘමිනාශක නිසා මිය යන්නේ ය. එබැවින් මී මැස්සාගෙන් සිදුවන ස්වාභාවික උපකාර සම්පූර්ණයෙන් ම ඇණ හිටින්නේ ය. තව ද ගැඩවිල් පණුවා ගෙන් වගා භූමියකට සිදුවන මෙහෙය ද සුළුකොට සැලකිය නො හැකි ය. කෘමිනාශක භාවිතයෙන් දැඩි හානියක් ලබන්නෙකු ලෙස ගැඩවිල් පණුවා හැඳින්විය හැකිය. තව ද ග්‍රාමීය ජනපදවල රංචු වශයෙන් බහුලව ජීවත් වූ කාක්කන් මීට දශකයකට පමණ පෙර ඉතාම සුලභ උවත් මේ වන විට එම තත්වය සම්පූර්ණයෙන් ම වෙනස් වී ඇත. අළුයම ගොවියන් අවදි

කළ කාක්කා අතුරුදහන් වීම සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුත්තා ද ගොවියා ම ය. ගොඩ සහ මඩ ගොවිතැනේ දී කෘෂි රභයන භාවිතකළ කෘෂි භූමිවල පණුවන් ගොළුබෙල්ලන් ආහාරයට ගත් කාක්කන් රංචු පිටින් මිය යාමට ලක්වීමෙන් සිදුව ඇති පාඩුව සුළුකොට තැකිය නොහැකි ය. කාක්කා කසළ සෝධකයෙකි, කෘෂි මිතුරෙකි. පරිසරයේ සමබරතාව පවත්වායෙන් යාමට ඉමහත් සේවයක් කළ සත්වයෙකි. නමුත් එම සහය සම්පූර්ණයෙන් ම නැවති ඇත. එපමණක් නොව කෘෂිභූමි ආශ්‍රිතව රැදෙමින් පණුවන් හා විවිධ කෘමීන් ආහාරයට ගන්නා වෙනත් පක්ෂීන්, උරගයින් ද කෘමිනාශක භාවිතයෙන් මිය යන හෙයින් ගොවිතැනට සැලකිය යුතු උපකාරක බල ඇණියක් අහිමිව ගොස් තිබේ. කෘෂිකර්මාන්තයෙන් දිවි ගෙවන ලද වියළි කලාපීය ගොවියන් විසින් කෘමිනාශක පැමිණීමට පෙර සිය වගාවන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා අනුගමනය කළ ක්‍රියා මාර්ග කවරේදැයි විමසා බැලිය යුතුම කාලය එළඹ තිබේ. මීට දශක දෙකකට පෙරාතුව අදට වඩා වැඩි භූමි ප්‍රමාණයක් හේන් වගාව සිදු විය. ග්‍රාමීය ව සෑම පවුලක් සඳහා ම හේනක් හිමිව තිබිණි. එහි වගාකළ හෝග වර්ග සිය ගනනකි. නමුත් කිසිම විටක කෘතීම රභයන වර්ගයක් භාවිත කළ බවක් වාර්තා වන්නේ නැත. කෙසේ හෝ වනසංරක්ෂණ හා වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවල සෘජු බලපෑමෙන් හේන් වගාව දැඩි පාලනයකට ලක්ව තිබේ. සාම්ප්‍රදායික ආහාර වෙළඳපලට නො පැමිණීමට හේතුව හේන් වගාව අධෛර්ය වීම බව පැහැදිලි ය.

ශ්‍රී ලංකාව පුරා කරන ලද පර්යේෂණ අනුව අතීත ගොවි ජනතාව කෘමීන් පාලනය සඳහා උපක්‍රම රාශියක් යොදාගත් බව අනාවරණය කරගන්නට හැකි විය. එම අනාවරණයන් විමර්ශනය කර බලන විට පෙනී ගියේ කෘමිනාශක භාවිතයෙන් සිදුකරන කෘමිපාලනයන් සාම්ප්‍රදායික පරිසර හිතකාමී උපක්‍රමයන්ගෙන් ද සිදුකර ගත හැකි බව ය. පැරණි ගොවියන් කෘමි පාලනය සඳහා යොදා ගත් උපක්‍රම සඳහා මුදල් වැය වීමක් නො වන තරම් ය. එයින් ස්වභාවධර්මයට සිදුවන හානිය ද අවම වේ. කිසිදු රසායන සංයුතියක් භාවිත නො වන හෙයින් සෞඛ්‍යාරක්ෂිත ද වේ.

සාම්ප්‍රදායික කෘමි පාලන ක්‍රමවේදයන් මඟින් පමණක් කෘමි උවදුරු ඉවත් කළ හැකි යැයි මෙම ඉදිරිපත් කිරීමේ දී තහවුරු කරන්නට උත්සාහ ගන්නේ නැත. නමුත් අවම වශයෙන් මෙම සාම්ප්‍රදායික ක්‍රමවේදයන් මඟින් කෘමිනාශක භාවිතය අවමකර ගැනීමට තිබෙන අවකාශ පෙන්වාදීම ප්‍රමුඛ අරමුණ වේ.

ක්‍රමවේදය

මෙම පත්‍රිකාවට අවශ්‍ය දත්ත ලබා ගැනීමේ දී ප්‍රථමයෙන්ම සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රයන් පිළාබඳ අවදානය යොමු කරන ලදී. විශේෂයෙන් මෑත කාලීන සාම්ප්‍රදායික තාක්ෂණය සම්බන්ධ පර්යේෂණ ද ග්‍රාමීය වශයෙන් විවිධ අරමුණු මුල්කර ගෙන සිදුවූ පර්යේෂණ ද පරිශීලනය කරන ලද නමුත් ප්‍රමාණවත් තොරතුරු ලබා

ගැනීමට නො හැකි විය. කෙසේ වුවත් උක්ත පර්යේෂණයට අවශ්‍ය අධ්‍යයන පරිසරය සකස් කර ගැනීමට ඉහත කියවීම් ප්‍රයෝජනවත් විය. අනතුරුව දිවයිනේ සෑම දිස්ත්‍රික්කයක්ම ආචාරණය වන පරිදි ක්‍ෂේත්‍ර තෝරා ගන්නා ලද අතර විශේෂ අවදානය යොමු කරන ලද්දේ වියළි කලාපයට ය. ඒ අතරින් නුවරකලාවිය ප්‍රදේශය පිළිබඳ වැඩි උනන්දුවක් දක්වන්නට වූ අතර ඒ සඳහා ප්‍රධානවශයෙන් ම බලපාන ලද්දේ වකුගඩු රෝගය උග්‍ර වශයෙන් ව්‍යාප්තව පැවතීම යි. පැරණි සාම්ප්‍රදායික ගම් තෝරා බේරා ගනිමින් වයෝවෘද්ධ පුරවැසියන් සමඟ සාකච්ඡා පැවැත්වීම ප්‍රධාන දත්ත මූලාශ්‍රය වූ අතර අවශ්‍ය සෑම විටම භාවිත ක්‍ෂේත්‍රයට ම ගමන් කිරීමත් සිදු විය. අවශ්‍ය සෑම විටම ඡායාරූප ගැනීමෙන් රූප සටහන් හා සැලසුම් නිර්මාණය කර ගැනීමත් නිසාවෙන් වසර දෙකකට ආසන්න පර්යේෂණ කාල සීමාව තුළ බොහෝ තොරතුරු අනාවරණය කර ගන්නට හැකියාව ලැබිණි. ඒ අතරින් පැරණි ගොවි ජනතාව කෘමිනාශක භාවිතය ඉවත දැමිය හැකි හෝ අවම කළ හැකි ක්‍රමවේදයන් මෙහි දී විස්තර කර ඇත.

පූර්ව පර්යේෂණ

මෙහි දී ඉදිරිපත් වන පර්යේෂණ ක්‍ෂේත්‍රය සම්බන්ධයෙන් සෘජුවම සිදුකරන ලද පර්යේෂණ අවම වුවන වෙනත් පර්යේෂණයන් අතරවාරයේ කළ වාර්තා කිහිපයක් ම හඳුනා ගැනිණි. ශ්‍රී ලංකාවේ කෙම් ක්‍රම පිළිබඳව කන්දේපොළ (කන්දේපොළ 2006) පර්යේෂණයක් ඉදිරිපත් කර ඇති අතර රණසිංහ කෘෂි කර්මාන්තයේ භාවිතවන සාම්ප්‍රදායික දඩයම් උගුල් නමින්ප ත්‍රිකාවක් හා පර්යේෂණ වාර්තාවක් ඉදිරිපත්කර ඇත (රණසිංහ 2016,2017). උක්ත ක්‍ෂේත්‍රය සම්බන්ධයෙන් සිදුකළ පර්යේෂණයක ප්‍රතිඵල ජාතික විද්‍යා පදනමේ දී ඉදිරිපත් කරන ලදී (රණසිංහ සහ කපුකොටුව 2017).

පහතින් විස්තර වන්නේ අතීතයේ ශ්‍රී ලාංකික ගොවි ජනතාව සිය වගා භූමි කෘමි සතුන්ගෙන් ආරක්‍ෂා කර ගැනීම සඳහා භාවිතයට ගන්නා ලද සාම්ප්‍රදායික ක්‍රම වේදයන් කිහිපයකි.

1. තෙල් තටුව

ගොයම් මැස්සන් හා සලබයන් ඉලක්ක කර කුඹුරු වගාවේ දී ග්‍රාමීය ගොවියන් විසින් අතිශය බහුලව යොදා ගත් ක්‍රමවේදයක් ලෙස **තෙල් තටුව** හඳුන්වා දිය හැකි ය. ඉතාම මෘදු මතුපිටක් ඇති අඩි දෙකක් පමණ දිග පළල වූ තහඩුවක් ගෙන ඒ මත් එඩිරු තෙල්, කොහොඹ තෙල් හෝ පොල් තෙල් හොඳින් තවරා කුඹුරේ **තුනතුටල** (කුඹුරේ නියරවල් තුනක් එකතුවන ස්ථානය) තබා ඒ මධ්‍යයේ පොල්තෙල් පහතක් දල්වයි. රාත්‍රියේ පහතේ ආලෝකයට ඇදී එන

ගොයම් මැස්සන්, කෘමීන්, සලබයන් තෙල් තටුව මත වැටී පියාපත්වල තෙල් තැවරියන හෙයින් ඉගිලීම තවදුරටත් දුෂ්කර කාර්යයක් බවට පත් වේ. මෙම මොහොත එන තෙක් ගෙම්බන් සිටින්නේ නො ඉවසිල්ලෙනි. තටුව මත වැටියන සෑම සත්ත්වයෙක් ම ගෙම්බන්ගේ ගොදුරු බවට පත් වේ (කරුණාරත්න, 2015, සම්මුඛ සාකච්ඡා.,1 මැයි, රූප සටහන 1).

2. ගොයම් මැස්සන් සඳහා ඇඹුල් දොඩම් තැබීම

ඇඹුල් දොඩම් ගෙන එහි මදය ඉවත් කර එතුළට මැලියම් පුරවා එය කුඹුරේ තැනින් තැන සිටුවා ගත් කෝටුමත රඳවා තබන අතර පැහිරී සුවදට පැමිණෙන ගොයම් මැස්සා මැලියම්වල ඇලී මියයයි. මෙම උගුල ඇටවීමේ දී ගොවියා පාන්දර 4ට පමණ කුඹුරට යා යුතු අතර මස් මාංශ අනුභවයෙන් මෙන්ම කිසිවෙකු සමඟ කපා බහ කිරීමෙන් වැළකී උගුල් ඇටවීම සිදු කළ යුතු බව පැවසේ (රත්නායක, එන් 2015, සම්මුඛ සාකච්ඡා.,18 ජූලි, රූප සටහන 2).

3. ගොයම් මැසි උගුල

මෙම ගොයම් මැසි උගුල ඉතා අනාදිමත් කාලයක සිට පැවත එන්නක් විය යුතු ය. නිවසේ ඇති කොරස් හා එවැනිම විශාල බඳුන් ගෙන ජලය පුරවා කුඹුරේ තැනින් තැන තබා එහි මධ්‍යයෙන් අඩියක් පමණ උස් වූ ලී කැබැල්ලක දෙකට කපාගත් නොමේරූ ගස්ලඬු කැබලි රඳවා එයට පොල්තෙල් දමා රාත්‍රියේ ගිනි දල්වයි. ආලෝකය දෙසට ඇදී එන ගොයම් මැස්සා ඇතුළු කුඩා සතුන් පහන් දැල්ලේ වැදී පහළට වැටියන අතර නවතින්නේ ජල බඳුණේ ය. ජලයේ ගිලී යාම හෝ පියාපත් තෙත් වීමෙන් පියැඹීම අසීරු වීමෙන් මිය යාම හෝ ගෙම්බන්ට ගොදුරුවීම හෝ සිදු වේ. මෙම ගොයම්මැසි උගුල තැබීමෙන් අත්වන තවත් විශේෂ වාසියක් වන්නේ අලියා, උඟුරා වැනි තවත් වන සතුන් පහන් එළිය හේතුවෙන් වගාවට ඇතුළු නො වීමය (කපුරුබණ්ඩා, එම් 2015, සම්මුඛ සාකච්ඡා.,29 ජූලි, රූප සටහන 3).

4. ගොයම් මැසි උගුල 2

පාරම්පරික ගොවියා වල් මර්දනයට හෝ කෘමි හානි වැලැක්වීමට රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිත නො කළ අතර අවට පරිසරයෙන් ලබාගත් ශාක කොටස් ඒ සඳහා භාවිත කළේ ය. මීට අමතරව කෙම් ක්‍රම, යන්ත්‍ර මන්ත්‍ර වැනි දෑ පිළිබඳව ද ඔවුන්ගේ විශ්වාසය ප්‍රබලව පැවැතිණි. විමිනි ලාම්පු භාවිතයට පැමිණි පසු ගොවියා ගොයම් මැස්සා හා වෙනත් ගොයමට හානි කරන මැස්සන්, කෘමීන් මර්ධනය සඳහා එම ලාම්පු භාවිතයට ගන්නා ලදී. රාත්‍රි

කාලයේ ලියදි කිහිපයක විමිනි ලාම්පු පත්තුකර තබා ගොවියා නික්ම යන්නේ ය. රාත්‍රී කාලයේ ලාම්පුවලට ඇදී එන ගොයම් මැස්සා ඇතුළු සියලු සතුන් රත් වූ විමිනියේ වැදීම නිසාත් ඇතැම් විට විමිනිය තුළට වැටීම නිසාත් මියයයි. වැඩි වශයෙන් ම සිදුවන්නේ රත් වූ විමිනියේ ස්පර්ශ වූ සතුන් බිම ඇද වැටී එම අවස්ථාව එනතෙක් බලා සිටින ගෙම්බන්ට ගොදුරු වීමයි (කුමාර පීවන් 2016, සම්මුඛ සාකච්ඡා., 2 ඔක්තෝබර්, රූප සටහන 4).

5. බෝතල් උගුල

පළතුරු වගාවේ දී පළතුරු මැස්සන්ගෙන් ඉතා විශාල හානියක් සිදු වේ. අඹ වගාවේ දී මෙම තත්ත්වය උගු අතට හැරී යයි. එසේ වුවත් පළතුරු මැස්සා ඉතා කුඩා හෙයින් අල්ලා ගැනීම පහසු නොවේ. මෙම තත්ත්වය මගහරවා ගැනීම සඳහා බෝතල් උගුල සකසනු ලැබේ. මෙහිදී සිදු වන්නේ මැලියම් බෝතලයකට දමා හොඳින් තැවරීමට සලස්වා එය තුළට අන්තෘසි කැබලි කිහිපයක් දමා පියන හැර වගාවේ තැනින් තැන තැබීමයි. අන්තෘසි සුවදට ඇදී එන පළතුරු මැස්සා බෝතලයට රිංගා ගන්නා අතර එයින් පියාපත්වල මැලියම් තැවරීම හේතුවෙන් බෝතලයේ ඇලියාම නිසා ඉගිලීමට නො හැකිව බෝතලය තුළ මියයාමට සිදුවේ. මෙම උගුල ඉතාම සාර්ථකව පළතුරු මැස්සාට යොදා ගන්නා අතර එළවලු වගාවේ දී කෘමීන්, මැස්සන් මර්ධනය පිණිස ද යොදා ගනී (රත්නායක, කේ 2015, සම්මුඛ සාකච්ඡා., 11 ජූලි, රූප සටහන 5).

6. ගිනිසිරියා මල් ඉසීම

පාරම්පරික වී ගොවිතැනේ දී කෘෂිරසායනවලට අවකාශයක් නොවූ අතර ස්වාභාවික පරිසරයෙන් ලබා ගත හැකි අමුද්‍රව්‍යක් පමණක් භාවිතකර කෘමි උවදුරුවලින් ආරක්ෂා වීමට ගොවියෝ දැන සිටියහ. වී ගොවිතැනට මියන්ගෙන්වන හානිය සුළු පටු වූවක් නොවේ. ගොයම කිරිවැදීම ආරම්භයේ සිට ම මියන්ගෙන් හානි සිදුවේ. රාත්‍රියේ දී සිදුවන මෙම හානිය වළක්වා ගැනීම පහසු කටයුත්තක් නොවන හෙයින් ඊට උපායක් ලෙස **ගිනිසිරියා** (ලාඛස්පා/වැටගිරියා) මල් පොකුරු පිටින් කඩා කුඹුරේ තැනින් තැන විසුරුවා හැරේ. රාත්‍රී කාලයේ කුඹුරට පැමිණ මියන් ගිනිසිරියා මල් ආහාරයට ගන්නා අතර ඊට පැය කිහිපයකට පසුව එය විෂ වී මියන් තැනින් තැන මියගොස් සිටිනු දැකිය හැකි ය (නන්දසේන, එච්.වී.පී 2015, සම්මුඛ සාකච්ඡා., 5 සැත්තැම්බර්). නුවරකලාවියේ ගම්බද කුඹුරු යායවල් සීමා වන්නේ ගිනිසිරියා වැටකිනි. වසර සිය ගණනක් පැරණි ඉතා විශාල ගස් වුව ද දුර්ලභ නො වේ. මේ අයුරින් ගිනිසිරියා ගස් කුඹුරු මායිමේ සිටුවීමට පලිබෝධ පාලනය ද මුල්වන්නට ඇත.

7. ගස්ලඬු කැබළි දැමීම

අමු ගස්ලඬු ගෙඩියක් ගෙන එය තීරු කිහිපයක් වන්නට කපා කුඹුර පුරා විසුරුවා හරී. මෙම ගස්ලඬු කැබළි ආහාරයට ගන්නා මීයන් මීයයන බව පැවසේ (පුට්ඨි බණ්ඩා, ආර්.එම් 2015, සම්මුඛ සාකච්ඡා.,4 සැත්තැම්බර්). මෙම ක්‍රමය පිළිබඳ තවදුරටත් විමර්ශනය කිරීමෙන් පෙනීයන්නේ අමු ගස්ලඬු තීරුවලට විෂ අඩංගු කරන බවයි. එයින් මීයන්ගේ මර්දනය ඉක්මන් වන බව විශ්වාස කළ හැකි ය.

8. මකුළු දැල් උගල

වැසි සමය ආරම්භ වීමත් සමඟ ගෙමැස්සන් බහුල වීම සිදු වේ. ඇතැම් කාල වකවානුවල වියළි කාලයේ ද ගෙමැස්සන් රංචු වශයෙන් නිවෙස්වල සිටිනු දැකිය හැකි ය. ඉතා කුඩා ප්‍රමාණයේ සතෙකු වන නිසාත් එවකට රශායන ක්‍රම හෝ ඉලේක්ට්‍රොනික ක්‍රමවේද නොවූ නිසාත් මැස්සන් මර්දනය සඳහා ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ජෛව පාලන ක්‍රමවේදයක් ලෙස මකුළුගොටු/කුඩ භාවිත විය. වියළි කලාපයේ කටුපිල ගස්වල බහුලව දක්නට ලැබෙන මකුළු ගොටු හෙවත් කුඩ ඉතා කුඩා ප්‍රමාණයේ සිට විෂකම්භය අගල් 10 පමණ හෝ ඊටත් තරමක් වැඩියෙන් යුතු විශාල ඒවා තනා ඇති විටක අත්ත ද සමඟ කඩා ගෙනවිත් නිවසේ තැනකින් තබනු ලැබේ. මෙම අලුත් නිර්මාණය බිම වැටී තිබෙනු දකින මැස්සන් ඒමත නො නවත්වා වසන අතර ඒ සෑම මැස්සෙකුගේ ම පාද මකුළු නූල් අතර ඇලී යන්නේ ය. මේ මොහොත තෙක් බලා සිටින මකුළුවන් වහා පැමිණ මැස්සාගේ හිස තදින් වෙන්කර ආහාරයට ගන්නා අතර දින දෙකක් යන්නට මත්තෙන් ගෙමැස්සන් ගහනය මර්ධනය කර ගත හැකි ය. අත්ත වියලිව ගිය පසු මකුළුවන් කුඩයෙන් ඉවත්ව සුදුසු ස්ථානයකට පලා යනු දැකිය හැකිය (විමලාවතී, ඒ 2015, සම්මුඛ සාකච්ඡා., 20 අගෝස්තු).

තව ද ගොවියන් කුඹුරුවලට උදැසනම බත් ඉසීම සිදුකරන අතර එය කෙම් ක්‍රමයක් ලෙසට ගනන් ගැනෙන්නකි. මෙම ක්‍රම වේදයෙන් අපේක්ෂා කරන ලද්දේ පක්ෂීන් ගෙන්වා ගැනීම විය යුතු ය. බත් ඇට ආහාරයට ගැනීමට ගොයම් ගස් අතරට පැමිණෙන කුරුල්ලන් ගොයමේ සිටින පණුවන් හා වෙනත් කෘමීන් ද ආහාරයට ගැනීම නිතැතින් ම සිදුවන්නකි. ඇතැම් ගොවියන් ලියදිවල තැනින් තැන ලී කැබළි සිටුවා ඒ මත පොල් ලෙලි ගෙන ඒවා හි ඇතුළු පැත්ත උඩ අතට සිටින සේ රඳවා තබා යයි. මෙම උපායෙන් පක්ෂීන් හට වසා සිටීමට පහසු ආධාරකයක් නිර්මාණය වේ. ඒ මත පහසුවෙන් සිටිමින් වගාවේ පණුවන් හා වෙනත් කෘමි සතුන් දඩයම් කර ගැනීමට අවකාශ සලසා දීම මෙහි අපේක්ෂාව යි. තවත් විටක සාම්ප්‍රදායික ගොවියන් උදැසන පිණි සිඳි යන්නටත් ප්‍රථමව කුඹුරට පැමිණ ගිනි කබලකට දුම්මල යොදා වගා භූමිය පුරාම දුම් ඇල්ලීමට පුරුදු සිටී. මේම ක්‍රමයෙන් ද සිදු වන්නේ ඉගිලි යා හැකි සතුන් පළවා හැරීම යි. ගොයමට දැඩි සේ පණුවන්ගෙන් හානි සිදුවන

විට කඳුරු පොතු හෝ දළක් අතු ගෙන වක්කඩවල්වල මඩට යටකර කුණුවෙන්නට හරි. දින කිහිපයකින් ඉහත ශාක කොටස් කුණු වී වක්කඩෙන් ගලායන දිය පහරට මුසු වී පහළ ලියදිවලට ගලායන අතර එම විසෙන් හා ගඳින් පණුවන් මර්ධනය වේ.

මීට අමතරව කෘෂි උවදුර මර්ධනය සඳහා යොදාගත් අපුරු උපක්‍රමක් වන්නේ කෘෂි ආකාර්ශන ශාක වර්ග කෘෂි භූමියේ රෝපණය කිරීම යි. කැනස්, දාස් පෙතියා, අට පෙතියා ආදී මල් වර්ග, පැහැරි ශාක, අබ ශාක කෘෂි වගාව පුරාම රෝපණය කිරීමෙන් කෘෂිත්ගේ ආකර්ශනය වෙනතකට යොමු කිරීම හෝ පැමිණීම වැලැක්වීම සිදුකර ගනී.

සාරාංශය

ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි සාම්ප්‍රදායික ගොවියා කිසිදු විටක සිය වගාව කෘෂි සතුන්ගෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා කෘතීම රශායන භාවිතයට නැඹුරු වූයේ නැත. ඒ සඳහා උපයෝගී කරගත්තේ අවට පරිසරයෙන් ලබා ගත් ශාක සාරයන් ය. ඒවායින් පස හෝ ගොවි ශරීරය විනාශයට පත් වුවේ නැත. අනෙක් අතට කිසිදු අයුරකින් විදේශ විනිමය ගලායාමක් ද නොවී ය. බොහෝවි ගොවියන් ඉහත උපක්‍රම සඳහා මුදල් වැය නොකළ අතර හුදෙක් විවේක කාලය කැපකළා පමණි. කුඹුරු භූමි ආශ්‍රිතව මී ගස් වවන ලදීත් කෘෂි උවදුර මගහරවා ගන්නා පමණක් නො ව කාබනික පොහොර හා ස්වභාවික පැණි හා කෙල් නොමිලයේ නිපදවා ගන්නට ද සමත් විය. පරිසරයේ තිබිය යුතු සම්බරතාවය මනා අයුරින් පවත්වාගෙන යාමට එමගින් අවකාශ සලසා ගන්නා ලදී.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

කන්දෙපොළ, ගාමිණී, 2006, *පුරාණකෙම්බුම*. සූරියප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ.

රණසිංහ ජී, 2017, *ශ්‍රී ලංකාවේ සාම්ප්‍රදායික දඩයම් උගුල්*, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය, ගංගොඩවිල, නුගේගොඩ.

Ranasinghe G, 2016, *Tradition traps for avoid elephants solution for protect the harvest without harm to the elephants*. IRCHSS, University of Sri Jayawardenepura.

Ranasinghe G and Kapukotuwa A, 2017, *Traditional traps used in Sri Lanka for farming*, National Science Foundation, Sri Lanka.

සාකච්චා නාමාවලිය

කරුණාරත්න, නීරගස්වැව, රිටිගල.

කුමාර ජීවන්, පළුගස්වැව, අගුණකොළවැව, තනමල්විල.

කපුරුබණ්ඩා එම්, ලුණුඇටලෑව, කැබිතිගොල්ලෑව.

රත්නායක එන්, පුලියන්කඩවල, කහටගස්දිගිලිය, හොරොච්චොතාන.

රත්නායක, කේ, කරඹෑව, නොච්චියාගම.

විමලාවතී ඒ, මහසෙන්පුර, පදවිය.

රූප සටහන 1

රූප සටහන 2

රූප සටහන 3

රූප සටහන 4

රූප සටහන 5